

Naročnina lista:

Zelo leto . . . K 50—
Pol leta . . . 25—
Četrt leta . . . 13—

Zunaj Jugoslavije:
Zelo leto . . . 60—

Pesemna številka
na 100 straneh 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
11. I. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

inzerati ali oznanja

se računajo po K 1.80
od enoredne poltrave
pri večkratnih oznanjih
popust.

„Straža“ izhaja v pos-
edeljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se mora
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne.

143 številka.

Maribor, dne 28. decembra 1920.

Letnik XII.

Proti poslovníku za avtonomijo.

Cilj, kojemu je namenjeno delovanje Slo-
venske in Hrvatske ljudske stranke v ustavo-
tvorni skupščini, je avtonomija slovenskih in
hrvatskih pokrajin. Temu cilju se je kot močna
ovira postavil na pot začasni poslovnik za U. S.
(ustavotvorno skupščino). Zato je Jugoslovanski
klub proti njemu uperil svoj boj počenši od prve
seje U. S.

Začasni poslovnik je sklenila in skupščini
vrnila Vesničeva vlada. Volilni zakon za U.
S. v členu 121 sicer pooblašča ministrski svet
da po kraljevi uredbi predpiše začasen poslov-
nik, toda samo sporazumno z odborom za vo-
lilni zakon. K zakonitosti začasnega poslovnika
sta torej potrebna dva zakonotvorna činitelja:
vlada in parlamentarni odbor za volilni zakon.
Pri uredbi, s katero je bil donešen poslovnik,
pa je bil dejalen samo eden faktor: vlada, drugi
faktor parlamentarni odbor ni sodeloval.

Ministrski predsednik Vesnič je sicer opeto-
vano trdil v sejah U. S., da je vlada izdelala
poslovnik v duhu volilnega zakona, da ga je iz-
delala s sodelovanjem začasnega narodnega pred-
stavnštva, da je torej ta poslovnik po vseh pra-
vilih sestavljen del volilnega zakona. Kakšna vera
gre Vesničevim besedam, je Slovincem v naj-
večjo bridkost našega naroda dokazal plebiscit
na Koroškem in rapalska pogodba z Italijani.
Kako Vesnič tudi v tem slučaju postopa z res-
nico in pravico, spričnje naslednja kratka ugotov-
vitev dejstev.

Začasni poslovnik, ki ga je Vesničeva vlada
vsilila U. S., ni bil nikdar predložen
odboru začasnega narodnega pred-
stavnštva za volilni zakon.

Ko je volilni zakon že bil sprejet v narod-
nem predstavnštvu ter objavljen, so je vlada še-
le čez nekaj časa spomnila na § 121 volilnega
zakona ter je dala sklicati odbor za volilni zakon.
Člani odbora, ki so bili v Beogradu, so se zbrali
na kakšni dve seji. Dobili so v roke nekaj načrt
poslovnika ter začeli razpravljati o nekaterih nje-
govih točkah. Čeprav so te točke bile veliko mi-
lejše in boljše nego dotične določbe v sedanjem
začasnem poslovníku, vsiljenem od Vesničeve
vlade, so vendar vsi navzoči člani odbora brez
oziroma na strankarsko pripadnost te točke obsodili,
odklonili, oziroma spremenili. Zanimivo je bilo
slišati, kako so nekateri politično-zmerni gospodje
srbske narodnosti izvestne določbe načrta, ki so
omejevale svobodo govora v skupščini, obsodili z
vso ogorčenostjo kot škandal pred kulturno Evropo.
Škoda, da ti gospodje niso prišli kot poslanci v
U. S., kjer bi imeli priliko se zgražati nad sedanjim
začasnim poslovníkom, kot še večjim evropskim
škandalom.

Načrt poslovnika, ki so ga dobili v roke člani
odbora, namreč ni bil predlog Vesničeve vlade.
Ko so člani odbora v 2 sejah se razgovarjali o
nekaterih točkah načrta, so sredi med razpravo
ministru za konstituanto Lazar Markoviču stavili
vprašanje, ali je ta načrt predlog vlade. Lazar
Markovič je odgovoril: „Ne.“ „Ali je to Vaš načrt,
gospod minister?“ Lazar Markovič je odgovoril:
„Ne.“ „Čegav je torej?“ Markovič: „Najbrž je to
načrt ustavne komisije.“ Ta komisija je bila nekaj
posvetovalni organ v ministrstvu za konstituanto.
Posledica te izjave ministra Markoviča je bila,
da je naslednji dan voditelj demokratske stranke
Dragutin Pečič poslal odborom pismo, v katerem

izjavlja v imenu demokratske stranke, da ne more
več sodelovati v tem odboru. Nato se je odbor
razšel in se ni več sestel. Dne 28. novembra je
bil razpuščen s celim začasnim narodnim pred-
stavnštvom vred.

Medtem je minister Lazar Markovič s po-
močjo demokratskih ministrskih podpihivalcev skr-
pucal svoj poslovnik. Ko ga je bilo treba objaviti
v obliki kraljeve uredbe, se je Lazar zopet spo-
mnil na § 121 volilnega zakona in na odbor za
volilni zakon. Ker vsled razpusta začasnega
narodnega predstavnštva dne 28. novembra ta
odbor ni več eksistiral, marveč je že spadal med
rajne, je ministrski svet svojemu predsedniku
Vesniču dal pravico — in do česa v naši abso-
lutistično vladani Jugoslaviji ministrski svet ne
bi imel pravice?! — rajše obujati k življenju.
Zato je minister predsednik Vesnič na dan 6. de-
cembra rajni odbor za volilni zakon poklical v
življenje in k seji, da bi, ker rajni itak drugega
ne morejo ko kimati, prikimal k od vlade vsil-
ljenemu poslovníku. Dr. Hohnjec se kot za-
stopnik Jugoslovanskega kluba ni hotel udeležiti
posvetovanja in kimanja rajnih.

Vlada z Vesničem na čelu je z bajeslovnim
posvetovanjem z rajnimi dne 6. decembra hotela
javnosti natrositi pesek v oči ter svojem po-
slovníku dati videz zakonitosti. Poslovnik pa je
nezakonit, ker ni v smislu § 121 volilnega za-
kona izdelan sporazumno z odborom za volilni
zakon, ker mu torej manjka drugi zakonotvorni
činitelj.

Začasni poslovnik je po svoji vsebini drzen
atentat na suvereniteto U. S., na svobodo govora
v skupščini in na pravo manjšinskih strank. On
hoče U. S. prisiliti, da se odloči za izvestno
obliko vladavine in za centralistično ustavo.

LISTER.

Moj stric in moj župnik.

Iz frančoščine prevedel Paulus.

Dalje.

Nikdar v življenju še nisem brala nobenega ro-
bega romana. Kako mi je utripalo srce, ko sem se
poglobila v ta novi svet, ki mi je bil dosedaj nepo-
znan, o katerem sem sanjala, po katerem se mi je to-
žilo. Jasno je postalo krog mene in v meni. Napaja-
la sem se, uživala lepoto teh nepoznatih barv tega
nepoznanega življenja.

Vsa sanjava sem prišla večer v obednico. Žu-
pnik je večerjal z nami in me je nestrpno pričakoval.
Z globokim pomilovanjem je gledal moje lice in
me sočutno povpraševal, kako se mi je zgodila moja
nesreča.

„Nesreča —?“ sem se začudila.
„Vaše čelo je čisto začrnelo, Regina!“
„Neumnica je plezala po drevju ali pa po lest-
vi,“ je rekla teta.

„Po lestvi, to je res,“ sem odgovorila.
„Ubogo dete!“ je vzkliknil župnik čisto nesre-
čen. „In padli ste?“
Pokimala sem.

„Ste se namazali z arniko?“
„Bah! Vredno je, se zmeniti zanj!“ je zaničlj-
vo rekla teta. „Gospod župnik, ne brigajte se za to
divjo mačko! Dobila je, kar zasluži!“

Župnik ni rekel ničesar. Prijazno mi je poki-
mal in me gledal po strani.

Nisem poslušala in pazila, kaj se je godilo krog
mene. Sanjala sem o nesrečni junakinji Scottovega
romana, — in naenkrat sem brez vsega povoda zajo-
kala in solze so na polle.

„O moi Bog!“ je zaklical župnik in naglo vstal.
Moja ljuba Regina, moj ljubi otrok!“

„Pusti jo vendar,“ je rekla teta. „Nezadovolj-
na je, ker ni smela z nami v mesto!“

Toda župnik je vedel, da nisem mogla trpeti

solz, da sem bila ponosna, in da bi po nobeni ceni
ne pokazala, če bi bila zaradi njenega obnašanja u-
žaljena. Stopil je k meni in me je tiho izpraševal, za
kaj jočem ter se trudil, da bi me potolažil.

„Nič ni, moj dobri gospod župnik,“ sem rekla,
si obrisala solze in se zasmejala. „Glejte, bojim se,
da me bo bolelo, glava me že itak boli in potem —
strašno grda sem v lice.“

„Ne bolj kakor navadno,“ me je zbadla teta.
Župnik me je nemirno gledal. Ni bil zadovoljen
z mojim izgovorom in je sumil, da se mi je zgodilo
kaj posebnega. Svetloval mi je, naj grem brez odla-
sanja k počitku.

Rada sem ubogala.
Sramovala sem se prizora v obednici, tembolj,
ker sama nisem vedela, zakaj sem jokala. Od vese-
lja? Od žalosti? Nisem si znala odgovoriti in zaspala
sem v prepričanju, da je brezuspešno, razmišlja-
ti o mojih čuvstvih.

Tiste dni sem prebrala večino Scottovih roma-
nov. Preživljala sem rajske ure, prehajala iz enega
zamaknenja v drugo, pozabila na vse in sanjala le
o svojih romanih, o njihovih junakinjah in junakih.
Med poukom sem bila raztresena. Župnik mi je za-
man pravil dolge povesti iz zgodovine in razlagal ra-
čunske naloge, nisem ga razumela. Z is im uspehom
bi bil vse to pripovedoval kakemu indijanskemu rde-
čkožcu.

Vse me je dolgočasilo. Postala sem žalostna.
Teta me sicer ni več bila, pa se je odškodovala s tem
da me je neprestano zbadala. Uganila je bila, da
sem vsa nesrečna zavoljo svoje drobne postave. Za-
to nobene prilike ni zamudila, da bi me ne bila zbo-
dla v to bolečo rano.

Doslej sem se imela za zelo lepo in sem mnogo
več dala v tem vprašanju na svojo sodbo kakor na
tetino. Ko pa sem se seznanila s Scottovimi junaki-
jami, so se mi zbudili dvomi. Tako lepe so bile! O-
bupavala sem, ko sem pomislila, da moram biti njim
podobna, če hočem, da me bo kdo ljubil.

Sočutni gospod župnik je popolnoma izgubil svoj
zadovoljni smehljaj in svojo zdravo barvo. Otožno me

je opazoval in pozabil pri nosljanju na vsa pravila
te umetnosti. Skušal je uganiti mojo skrivnost, in u-
porabljal je naravnost machiavelična sredstva, da bi
prišel do cilja. Pa ostala sem nedostopna.

Nekega dne sem ga videla kreniti proti knjiž-
nici. Ker pa nisem nikoli pustila ključa v vratih, se
je kmalu vrnil. Zmajeval je z glavo in se grabil za
lase, ki so bili vsi razmrščeni in so izgledali kakor
šop slame.

Skrila sem se za vratmi, in ko je šel mimo,
sem ga slišala mrmrati:

„Vrnem se s ključem!“
To mi je bilo zelo neprijetno. Rekla sem si, da
bo gotovo razkril mojo skrivnost in da ne bom mogla
nadaljevati svojega prikljubljenega berila.

Koj sem šla v knjižnico, si poiskala še nekaj
knjig in jih odnesla v svojo sobo. Vkljub vsej previ-
dnosti pa sem se bala, da me bo izdal papir, ki sem
z njim zalepila strio okno.

Tisti dan sem tudi našla v pisalni mizi pisma,
ki so mi razodela mladostno življenje in rodbinske
razmere tetine. Sklenila sem, uporabiti svoje znanje,
kadar bi me spet zbadala.

Drugi dan je bila pri obedu zelo slabe volje.
Ako v takem razpoloženju ni našla posebnega povoda
me ni zbadala.

Pomirjena sem torej spet sanjala o svojih juna-
kih. Kar mi reče brez uvoda:

„Kako ste grdi danes, Regina!“

Skočila sem po konci.

„Prosim“, sem rekla in ji ponudila solnjak.

„Nisem rekla za sol, neumnica! Zares, vi niste
samo grdi, ampak tudi zabiti!“

Opomniti moram, da me teta ni nikoli tikala.
Ko je postala žena mojega strica, si je namislila, da
zahteva njeno družabno stalšče, da izbrše besedico
iz svojega slovarja. Vikala je celo svoje zajčke.

„Jaz nisem vašega mnenja“, sem odvrnila su-
ho, „mislim, da sem zelo lepa.“

„Kako imenitna šala —!“ je vzkliknila. „Lepa!
Vi —! Izrodek! ki niste večji ko tale mizica!“

Dalje prihodnjč.

Njegova svrha je, da se poslanec na usta pri-trdi nagobčnik, da se manjšina obsodi na molk, da konstituenta v najkrajšem času kakor kakšna mašina z navadno večino izglasuje ustavo.

Član 42. določa, da sme v načelnem pre-tresu ustave poslanec, ki govori v imenu svoje stranke, govoriti eno uro in pol, dočim sme vsak drug poslanec govoriti samo eno uro. V posebnem pretresu po oddelkih pa smejo govoriti poslanci, ki govorijo v imenu svojega kluba, tra-jati najdalje eno uro, govori drugih poslancev pa najdalje pol ure. V imenu ene stranke smeta k večjemu govoriti dva poslanca. To je tako brezstidna kršitev svobode govora, da kaj slič-nega ni imel nobeden parlament v Evropi in go-tovo nobena konstituenta na celim svetu. O u-stavi, ki je najvažnejša stvar za narod in vse njegove sloje, ne sme narodni zastopnik govo-riti, kar in kolikor smatra za potrebno. Član 43. odreja, da v posebnem pretresu, čim je od vsa-ke stranke govoril po eden zastopnik, more sku-pščina na predlog 20 poslancev ali vlade zaklju-čiti specialno debato. Tako je večini dana mo-gočnost, da opoziciji popolnoma zapre usta, pu-stivši vsaki stranki samo po enega govornika, dočim poslanci izven strank sploh ne pridejo do besede. Po tem poslovniku bi konstituenta ne bila nič drugega nego navadna glasovalna maši-na, ki bi naj kakor najhitreje mogoče izglasala vladni načrt ustave.

Da bo to glasovanje izpadlo v potrditev vladnega centralističnega ustavnega načrta, za to skrbi § 65. poslovnika, ki vsebuje določbe o kvorumu in večini. Kvorum = potrebno število navzočih poslancev, da more parlament reševati posle in delati sklepe, je v prejšnjem narodnem predstavništvu znašal polovico poslancev + 1, za U. S. pa določa poslovnik, da zadostuje za kvo-rum ena tretjina poslancev + 1. Zelo komoda za vladne stranke je določba o večini pri glasovanju. Za polnovreden sklep je po-trebna večina glasov navzočih poslancev, to-rej ker kvorum znaša 140, 71 glasov. Zadostu-je potemtakem 71 glasov, da se polnoveljavno sprejmejo posamezna poglavja ustave. Za polno-vreden sklep o celokupnem predlogu ustave po

svršetku posebnega pretresa se zahteva večina od polovice + 1 od celokupnega broja poslan-cev, torej 210 poslancev. Tako je demokratskim državotvornikom dana mozaost, da posamezna poglavja ustavnega predloga izglasujejo samo s svojimi glasovi, za končno glasovanje o celi u-stavi pa si poiščejo podporo svojih zaveznikov v radikalni stranki in svojih dobrih prijateljev v Samostojni kmetijski stranki. Tako je vsa na-loga U. S. izvršena v dobro države in splošno zadovoljnost državljanov. Da je Krfška deklaracija in Narodno veče v Zagrebu zahtevalo, da se ustava sme sprejeti samo s kvalificirano ve-čino vsaj dveh tretjin celokupnega broja poslan-cev, kaj to briga naše „državotvornike“ s sve-tozarnim Pribeševičem in z Lazico Markovičem na čelu!

Začasni poslovnik pomenja torej nasilje naj-ordinarnejše vrste in naz spominja na tiranijo, pod katero so ječale prve ruske dume. Naj bi vladne stranke pomislile na to in naj ne bi po-zabile, kakšna usoda je zavoljo tega zadela centra-listično vladano Rusijo. Prostaško nasilje, ki so ga v U. S. započeli demokratje, je največja opas-nost za našo mlado državo. Ustava mora biti izraz volje celokupnega našega naroda, sestavlje nega iz treh plemen Srbov, Hrvatov in Slovencev. Slabo bi bilo za našo državo, ako bi samo eno plemo čutilo ustavo kot krivico za svoja prirodna narodna prava.

Zato pa izvršujejo tiste stranke, ki se stav-ljajo v bran zoper nasilni centralizem, emicentno patrijotično delo. S tega stališča je treba preso-jati delo naše stranke in Jugoslovanskega kluba. Ne priznamo nobenega vsiljenega poslovnika, marveč se ustavljamo izvršitvi vsake njegove določbe. Zahtevamo, da bodi poslovnik tak, da omogočuje sodelovanje v U. S. vsem strankam v našem tro-imenskem narodu. Upamo, da bo naše stremljenje in nastopanje našlo razumevanje in podporo pri tistih strankah, ki so dobre volje, to je, katerim je blagor naše države pri srcu. Naše geslo ostaje slej ko prej: zoper centralizem! Vse naše delo je namenjeno cilju, da obvarujemo našo državo pred to največjo nesrečo!

Rusija.

Razmere v Rusiji so od dne do dne obupnejše. Po vseh ruskih industrijskih centrih so izbruhnile stavke. Najbolj občuten za sovjetsko vlado je štrajk v donskik rudnikih. Protiboljševiško gibanje po ruskih večjih mestih je tako opasno in že razpredeno med masami, da so se ga začeli bati sovjeti. V Moskvi je protiboljševiška organizacija tako narasla, da so poklicali sovjeti v svoje varstvo in obrambo kitajske in latiške čete. Druga poročila pravijo da je gonja proti sovjetom v Moskvi prizadajala boljševiškim kolvodjem toliko strahu da se je kongres sov-jtov preselil iz Moskve v Petrograd.

Politična poročila.

Parlamentarna nerodnost zemljoradnikov. Politič-ne rekrute v konstituenti zemljoradnike, katerim pripadajo tudi politično samostojne korifeje iz Slovenije, kritizira „Jutro“, ko piše: „Zemljorad-niški klub je izjavil, da bodo zemljoradniki po-stavili svojo listo za zborališno predsedstvo. S tem so izgnali zastopstvo v prezidiju, nakar so radikalci izjavili, da bodo tretje mesto zasedli le formalno in začasno po dr. Miletiču, da ga pa odstopijo četrti najjačji grupaciji, klerikalcem, kadar pridejo, v pričakovanju, da ga ti zasedejo s Slovincem. Nerodno nastopanje zemljoradnikov in abstineenca klerikalcev je povzročila, da za-časno ni Slovence v predsedništvu.“ Iz ravnokar navedene kritike iz ust mladoliberalnega glasila je razvidno, da so v očeh demokratov zemljoradniki s samostojneji ved politični rekruti, ki pri v em klečeplazenju pred vlado in demokrati streljajo čisto samostojne kozle. V resno politič-nih beograjskih krogih se kljub opoziciji še vedno smatra klerikalce za dokaj jako skupino, za ka-tero se rezervira mesto v predsestvu konstitu-ante. Kakor dosedaj razvidno, bodo gospodje od Samostojne v Beogradu pravečate politične ničle, ker prilastitev par demagoških političnih fraz še nikakor ne usposablja človeka za resnega po-litika, ki bi našel vrednost upoštevanja ter uva-ževanja pri merodajnih političnih krogih.

Demokrati in dr. Hrasnice. Ko bi imel svoj čas dr. Hrasnice postati minister v Protič Ko-

roševi vladi, so zagnali demokrati grozen krik proti ministrovanju Hrasnice, ki je bil svoj čas avstrijski auditor v Srbiji. V gonji proti Hrasni-ci so prednjačili slovenski liberalni listi, ki so podtikali takrat Hrasnici bogzna kaka hude-delstva in nasilja. Danes pa, ko je izvoljen muslim-man podpredsednikom konstituyente, piše „Jutro“: „Vendar preiskava ni dognala krivde g. Hras-nice.“ Po poslovniku položena prisega muslima-nov je v očeh demokratov kar naenkrat oprala vse nekdanjo staroavstrijsko auditorsko krivdo g. Hrasnice.

Nekaj o razmerah na Čehoslovaškem. Zadnje tedne se je veliko pisalo o komunističnih kra-valih, demonstracijah in resnih spopadih na Češkem. Danes pravijo, da so ti komunistični nemiri na Češkem končani, potlačeni in zatrti nasilnim potom. Ti komunistični punti na Češkem so vendar veliko važnejšega pomena, kakor bi kdo mislil na prvi pogled. Časopisje je pisalo, da so komunistični upori nemškega izvora, kar pa ne odgovarja resnici. Komunisti na Češkem so danes poleg nezadovoljnih Nemcev vsi češki legionarji, ki so bili svojčas pri raznih legijah v inozemstvu in ki so prav za prav ustvarili ugled češke države pri ententi in s svojim nastopom priborili Čehoslovaške meje, v katerih je danes. Ti češki legionarji se dobro zavedajo, da so oni ustvaritelji Čehoslovaške, a so pa danes tudi skrajno nezadovoljni s sedanjo češko buržuazijsko vlado. Vsi ti s češkim vladnim režimom neza-dovoljni legionarji so komunisti, ki bodo pora-bili vsako priliko, da s pomočjo Nemcev, Madžarov in Slovakov strmoglavijo buržuazijo, ki se je povzpela do vladnega krmila potom češkega le-gionarstva v inozemstvu za časa svetovne borbe. Čehoslovaška republika je glede svojega obstoja v sedanjih mejah s tako množino skrajno ne-zadovoljnih Nemcev, Madžarov in Poljakov veliko bolj na tehtnici nego naša Jugoslavija, v kateri je komunizem le neznatna suha veja.

Dnevne vesti.

Straža stane za celo leto 120 K, za pol leta 60 K, za četrt leta 30 K, mesečno 12 K. V inozemstvo stane celoletno 150 K. Ne pozabite ponoviti naroč-nine o pravem času!

Upravištvu.

Zbor zaupnikov Kmetске zveze ozir. SLS se vrši v sredo pred sv. Tremi Kralji, dne 5. januarja 1921 ob 10. uri predpoldne v Mariboru v dvorani Strokovne zveze, Splavarska ulica. Na zboru po-ročajo naši poslanci. Ker se gre za važna vprašanja, pozivamo vse okrajne odbore K. Z. iz Štajerske, Koroške in Prekmurja, da pošljejo iz vsake župnije zastopnike.

Slovenska krščansko-socialna zveza za Slov. Šta-jersko ima svoj občni zbor na praznik Sv. Treh kraljev, dne 6. januarja 1921 ob 3. uri popoldne v Celju v vrtni dvorani pri Belem volu. Vsako izobraževalno in bralno društvo, mladeniške in dekliške zveze ter odseki Orlov in Orlic naj poš-ljejo svoje zastopnike. Govori predsednik dr. Hohnjec.

Volilni imeniki. Opozarjamo naše zaupnike po vseh občinah, da skrbno stranijo prepise volilnih imenikov olitev za utvotvorno skupščino in da si zapišejo tudi vse našince, kateri so bili po pomoti izpuščeni iz imenika. Vse to bomo men-da še prav kmalu rabili.

Vsenemška propaganda. Bivši urednik vsenem-ške „Marburgerce“ Norbert Jahn je ustanovil s pomočjo nemških in nemškutarskih visokošolcev v Gradcu društvo „Huck bis Steinbruck!“ Društvo je razvilo med Muro in Dravo obširno propagando za Nemško Avstrijo. Ta organizacija je v tesni zvezi južno od Špilja. Pošilja tje vsak teden svoje tajne odpisance, kateri prirejajo sestanke v pri-vatnih hišah, prišajajo razne brošure in časopise iz Gradca. V apaški kotlini dobiš vsak čas znani list „Deutsche Grenzwehr“, kolikor ga hočeš. Mariborčane bo še posebej zanimalo, da sta v službi te Jahnove agitacije bivša magistratna ravnatelj dr. Schlaner in dr. Rolf Valentia. Dr. Schlanerja smo videli pred 14 dnevi oblastno korakati po Mariboru. Imel je posebno nalogo. Očeval je predvsem v družinah, ki imajo svoje sinove kot visokošolce v Gradcu. In naša vlada še daje takim elementom vizum za potne liste v Jugoslavijo! Kaj pa jugoslovanski defektivi? Ali imajo tak slab nos, da teh tičev ne ovohajo.

Oupe klic na stran meje. Kakor znano, je vrhovni svet dodelil Avstriji glasom senčermenske pogodbe občino Sv. Duh, h kateri pripada tudi

Politični pregled.

Jugoslavija.

Zadnja seja konstituante je bila 23. t. m. Seje so se udeležili vsi poslanci razen Jugoslovanskega, Narodnega kluba in komunis-tov. Ta seja je obravnavala vse one mandate, ka-terih poslanci so bili izvoljeni na več listah, pa zamorejo obdržati samo 1 mandat. Ko so se vsi na več listah izvoljeni poslanci izrekli vsak za 1 mandat, je predsednik dr. Ribar odgodil ustavo-tvorno skupščino čez praznike in naznanil, da bodo dobili poslanci pismeno povabilo k prihod-nji seji, kakor hitro bo sestavljena nova vlada in bo nova vlada zvedela, kedaj bo regent otvo-ril konstituento s prestolnim govorom.

Med Jugoslavijo in Bolgarijo je sedaj prekinjen ne le železniški, ampak vsak promet, ker je dognano, da so zapletene ugled-ne bolgarske osebnosti v prevratno gibanje, ki se širi v kumanovskem okrožju.

Italija.

D'Annunzio je proglasil 21. t. m. za celotno ozemlje kvarnerske regence vojno stanje. S proglasom vojnega stanja je izdal d'Annunzio celo vrsto odredb napram onim, ki bi se kaj pregrešili zoper regence. Vsem špijonom je zagrozil kvarnerski tiran s smrtno kaznijo.

Kakor hitro je zaznal d'Annunzio proglas blokade Reke, je izdal italijanski mornarici poziv, v katerem poziva mornarico, naj se ne pokori ukazom oblasti. Kljub temu pozivu na mornarico se izvršuje blokada Reke. Med d'An-nunzijevimi legijonarji in karabinjerji je došlo že na več mestih do izmenjave strelav. Kolikor je pa razvidno iz dosedanjega poteka blokade, na merava d'Annunzijeve silega izvajati ob vsej ja dranski obali nasilna dejanja in organizirati na-ravnosten odpor proti izvršitvi rapalske pogodbe.

Časopisje poroča, da ustavlja itali-janska mornarica vsake ladj, ki skuša vtihota-piti skozi blokado živila na Reko, Krk in Rab. Take ladje sili italijansko blokado brodovje na povratek.

katastralna občina Veliki Boč. Dobili smo pismo, v katerem nam toži Slovenka-poseselnica, kako kruto postopajo Nemci in nemškutarji proti tamšnjim Slovencem. Ker je toča pobila večji del žita, so navezani ti ljudje na aprovizacijo, ki jo vodi neki zagrizen nemškutar. Slovence so kratkomaletali, tako da ne dobijo niti prahu moke, pač pa jih obsujejo celo kopico najnesramnejših psov, kadar iščejo živež. Ljudje nimajo nobene zaštite in so izpostavljeni zatiranju besnih nemškutarjev. Ali našemu generalnemu konzulatu v Gradcu res ni ničesar znano o trpinčenju naših ljudi? Čemu ves uradniški aparat dragocenih diplomatskih zastopstev, ako se ne brigajo ravno za to, kar naj bi jim bila prva skrb: varstvo naših manjšin in rojakov v tujini?! Ali bi ne bilo umestno, izvajati za nasilstva zbesnelih Švabov protikrepe proti našim nemškutarjem, ki jim še danes rastejo grebeni, ako slišijo besedica „plebisit“?

Stavka naših rudarjev. Rudarska stavka v Sloveniji ne poteka enotno, ampak je postopanje trboveljskih štrajkarjev, ki so pod vodstvom ter vplivom komunistov, separatistično. Rudarji v Velenju in Zabukovici, kjer je zaposlenih 1068 premogarjev, so začeli 21. t. m. potom svojih zapornikov pogajanja z vodstvom teh dveh državnih premogovnikov. Ta pogajanja so imela kot uspeh 40% zvišanja temeljne plače in razne priboljške glede prehrane. Po vzgledu velenjskega premogovnega revirja so se uvedla tudi pogajanja v revirju v Lešah in Prevalje, kjer je rudarsko zastopstvo izsililo posestnikom tamošnjih rudnikov 50% povišanje temeljne plače. Vseled tega sporazuma ne bo stavke v ravnokar omenjenih rudnikih, Pri tako visokem zboljšanju temeljne mezde pa so se rudarji tudi zavezali, da bodo dvignili dnevno produkcijo. Glede rudarske stavke v Trbovljah prevladuje mnenje, da bo stavke kmalu konec, ker bodo komunistični vodje štrajka pristali na 50% povišanje plače pri povzdigi produkcije. S trboveljsko stavko se že bavijo v Beogradu in Ljubljani, kaj treba ukreniti glede stavke. V Ljubljani se mudita dva ministrica delegata, ki se bosta informirala o položaju in se je vršilo v pondeljek že pri deželni vladi posvetovanje o možnosti pogajanj med trboveljsko družbo in rudarji omejeni promet na železnicah vseh stavke ne bo ustavljen, ker izjavlja zagrebško železniško ravnateljstvo, da ima za omejeni promet, ko je sedaj, še za 14 dni premoga. Najbolj občutijo stavko rudarjev razni trgovci, ki so si razvidili za praznike veliko blaga, ki pa čaka pri sedanjem omejenem prometu prevoznega odrešenja na raznih postajah. Radi te nevolje in stroškov se bodo naši trgovci temeljito odškodovali s podraženjem blaga, kot je že to navada.

Južna železnica hoče na vsak način ohraniti nemškutarijo v Jugoslaviji. Pri nas je uradno službeni jezik slovenščina in srbohrvaščina. Tega odloka o rabi teh dveh jezikov v Jugoslaviji se je začelo zavedati celo ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani. Spomnilo se je celotne železničarske nemškutarije v Mariboru in izdalo sledeči razglas „G. postajni načelnik! Naročamo vam, da predložite takoj seznam uslužbencev (ime in službeni značaj), ki niso dovolj zmogni slovenščine za službene potrebe v govoru ter pisavi, ker nameravamo otvoriti v Mariboru tečaj za slovenščino, da jim tako omogočimo brezplačen pouk. Po končanem tečaju bodo napravili skušnjo iz slovenščine. Bračič I. r.“ — Pri tem razglasu gre za jugoslovensko varstvo najbolj zagrizenih nemčurjev, ki se javno po ulicah norčujejo iz slovenščine in izzivalno obnašajo kot germanski izzivači pod zaščito ravnatelja južne železnice v Ljubljani Bračiča in centralnega nadzornika v Mariboru g. Ogrinca. Koliko naših pošteno zavednih Slovencev je že bilo zavrženih pri kompetenci za službo pri južni železnici, nemškutarijo pa hoče južna železnica ohraniti in obdržati v svoji službi ravno v obmejnem mestu Mariboru. Mesto da bi te nemškutarske izzivače pogнали preko meje, jih bodo začeli zibati v zibelki slovenščine, da bodo potem še bolj drzni, ker bodo uverjeni, da so neobhodno potrebno zlo v majki Jugoslaviji. Razglasu zgoraj omenjenega kova so pač zmogni le samo ravnatelji — bivši nemškutarji a la Bračič in njega vredni sodrug Ogrinec. Pri vseh navidezno dobrohotnih razglasih ostanejo bivši nemškutarji, četudi so ravnatelji južne železnice, zahrbtni negovalci nekdanjega blaženega germanstva. O ravnokar ožigosanem oglasu g. Bračiča bomo še govorili.

Imenovanje pri južni železnici. Nadzornik Fran Vidic, načelnik komercijelnega oddelka pri obratnem ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani, je imenovan višjim nadzornikom.

Pojarna bramba v Kamnici pri Mariboru je nabrala povodom božičnega večera 817 K za kamniške ravne šolske otroke.

O inženjerju Pitamicu na Muti smo svoj čas poročali, da je ustrelil svojo izvoljenko in je bil nekaj časa v Mariboru v preiskovalnem zaporu. Posebna lokalna preiskovalna komisija je dognala, da o katem hudodelstvu inženjerja ni niti govora, ampak, da se je tragedija zgodila slučajno. Radi ugotovljenega dejstva slučajnosti je bil Pitamic izpuščen iz preiskovalnega zapora.

Omupne razmere na otoku Krka. Odkar rop in terorizira Krk 1000 arditov, so postale razmere in teror nekaj nevzdržnega. Arditska sodrga je brez prave aprovizacije, radi tega pa ropa in jemlje ljudstvu s silo živino in druga živila. Pri vsem nasilju od strani arditov pa izjavlja krško prebivalstvo, da noče pod Italijo, ne pod Reko, ampak pod Jugoslavijo!

Delegati Krka in Raba v Beogradu. Radi ravnokar v zgoraj notici omenjenega nasilnega nastopa arditov sta odposlala Krk in Rab v Beograd posebna odposlanstva, ki je izročilo vladi in parlamentu spomenico, v kateri so opisane vse nevzdržne razmere na teh dveh otokih, odkar so zagospodarili na njih arditi g. D' Annunzija. V tej delegaciji so dospeli v Beograd iz Krka: dr. Trinajstić in frančiškanski provincijal p. Milošević, iz Raba pa predsednik občine g. Balokar.

Zopet 3 vagona novega kovanega drobiža po 10 in 25 par je prejelo naše finančno ministrstvo z Dunaja. Drobiž bo izročen prometu koj po novem letu.

Stare avstrijski 20 vinarski novci, katerih je še dokaj v prometu, so veljavni, ker finančno ministrstvo še doslej ni izdalo prav nobene naredbe, ki bi bila razveljavila vrednost železnega drobiža.

Zagreb prične na spomlad zidati. Ker je stanovanjsko pomanjkanje v Zagrebu že res nezno, se je odločil zagrebški stavbeni urad za zidavo 367 novih, trnadstropnih hiš, ki se bodo začele graditi spomladi na sejmišču.

Pegavica v Zagrebu. Vseh slučajev pegavice v Zagrebu je dosedaj 40, med temi še nobenega smrtnega.

Dognalo se je po raznih izvestilih, da se širijo med vojaške obveznike vesti, da pozivajo občinske oblasti obveznike v vojsko, na vežbo ali radi novančenja tudi brez zahteve vojaških oblasti in da dobi jo občinski načelniki za to kako nagrado. To je seveda popolnoma krivo obrekovanje, ker so vsi izšli po zakonu od vojnih oblasti preko občinskih uradov, kateri so, kakor vsak pojedinec, obvezani, da izvršujejo vojaška povelja.

V Beogradu bodo začeli graditi postajališče za zrakoplove, ker bo Beograd uvrščen v linijo Pariz—Dunaj—Beograd—Carigrad za zračni prevoz pošte.

Donske kozake nameravajo naseliti v južni Srbiji. Štab Wranglove armade je zaprosil našo beograjsko vlado, naj bi dovolila naselitev 700 donskih kozakov v kosovskem okrožju, v Drnici in Metoliji. Stroški za to kolonizacijo bi znašali 120 milijonov rubljev. Beograjska vlada je pripravljena ugoditi tej prošnji Wranglovega štaba in je že sestavljena posebna komisija, ki se ukvarja z vprašanjem te kolonizacije. Kako se bodo pa počutili ravnine, rodovitnosti in izobilja vajeni donski kozaki v kosovskem okrožju, je pa drugo vprašanje.

Stavka železničarjev v N. Avstriji nikakor ne pojema, ampak se širi in postruje.

Gibanje železničarjev v Nemčiji. Zveze železničarjev v Nemčiji zahtevajo povišanje draginskih doklad pri delavstvu za 1 marko na uro, pri uradnikih pa za 60—100 odst. Ako tozadevno ne bo dosežen sporazum, je z gotovostjo pričakovati generalne železničarske stavke v Nemčiji.

Pametni zakon o prisilnem delu na Češkem. Češka vlada že ima izdelan načrt o prisilnem delu za vse one, ki so bili obsojeni radi odušstva, tihotapstva in vsi oni, ki so s kaznivim dejanjem dokazali brezsrčnost napram revnejšim slojem. Vsi ravnokar omenjeni kaznjenci bodo opravičevali prisilna — obče koristna dela. Ko bi se upala naša Jugoslavija uzakoniti kak podoban zakon, bi romalo dokaj naših milijonarjev iz najvišjih krogov v delavno prisilne oddelke za opravljanje obče-koristnih del. Zakaj pri nas ne bo prišlo do tega zakona, bi nam znali po-

vedati razni bivši demokratski ministri — izvoznicarji ala dr. Albert Kramer.

Iz Maribora.

Nov vladni komisar mesta Maribor. Ker je dosedanji vladni komisar dr. Josip Leskovar prošil vlado, da ga razreši od poslov vladnega komisarja, je vlada imenovala za vladnega komisarja v Mariboru vladnega tajnika g. R. Malačeka. Novi vladni komisar je dosedaj služboval pri mariborskem okrajnem glavarstvu.

Šod Slovenke ljudske stranke za mesto Maribor se vrši prihodnji pondeljek po novem letu, t. j. dne 3. januarja ob 8. uri zvečer v dvorani Stokovne zveze v Solavarski ulici.

„Tabor“ oznanja željo, da bi se rad raztegnil po Novem letu na 8 strani in se pritem potegu zanaša na inserati. Ubogi „Tabor“, dosedaj je komaj napolnil z gradivom 3 strani, zadnjo pa z neplačanimi inserati. Ako bo hotel poskočiti na 8 strani, bo moral na najmanj petih straneh prinašati slike: o veletocu dr. Kodermanu, poduševnosti zmerne dr. Lipolda, slamoreznice dr. Reismanu, Pirčevih križih i. t. d. Vsebinsko bi rad zboljšal „Tabor“ ponovom letu. Vprašamo: Mar li potem peresa g. dramatika Radivoja in kriminalista g. Franja?

Razmere na mariborski carinarni. Nevzdržive so razmere, ki vladajo na mariborskem carinskem uradu. Pred dnavi sem bil priča, kako je nek uradnik začel silno vpiti nad gospodom, ki se je g. carinarja drznil samo prositi, naj mu vendar da pojasnilo, kje je blago, ki je že pred tedni dospelo iz Nemške Avstrije. Namesto odgovora je gospod carinarnik zaloputnil vrata. Ko je gospod pred okencem še enkrat odločno zahteval pojasnila, pa je zavreščalo v cel carinarnici, kakor v sršenovem gnezdu. Poslali so nad gospoda pred okencem celo moža v vojaški uniformi, da bi ga ustrašoval. Tako so razmere v tem uradu. Občinstvo prosimo, da nam pišejo o enakih dogodkih.

Razstava v Cankarjevi ulici. Sedaj, ko je že zaprta razstava naših slikarjev v kazinu, je razstavil naš slovenski umetnik Ivan Sojč v svoji delavnici v Cankarjevi ulici umetniški izdelan oltar sv. Marjete poleg še drugih manjših ogleda vrednih umetnin. Na razstavo Sojčevih del opozarjamo posameznike, pa tudi šolska vodstva, da jo posejijo in seznanijo našo mlajšo javnost z deli našega domačega umetnika, ki zavzema med našimi podobarji v Sloveniji gotovo prvo mesto.

Papirnati drob ž m sine občine. Ministrstvo za finance je z odlokom z dne 7. decembra 1920, l. br. 24774 dovolilo, da ostanejo izdane vrednostnice v prometu do 30. junija 1921.

Zagonetna tašina elegantne suknje. V hiši kleparja Svobode na Trubarjevi cesti so slavili pred tednem dni poroko domače hčerke z trgovcem Plojem. V predsobi so visele 4 elegantne suknje, last gostov. Kar naenkrat je zginila najlepša kožuhovinasta suknja, ki jo je tje obesil pri prihodu trgovec Arzenšek. Suknja je vredna čez 12 000 Tatu še do sedaj niso ujeli.

Novejše!

Boji na Reki. V noči od 24. na 25. t. m. je pričel general Caviglia izvajati nad Reko blokado. V mestu gori več poslopij. Ranjenih in mrtvih je glasom poročil na D' Annunziji in Caviglijevi strani okoli 400. Boji se nadaljujejo. Reka je zavita v gost dim, ker se je vnela papirnica in druga javna in privatna poslopja. D' Annunzio se namerava boriti proti regularnim četam do zadnje kaplje krvi.

Militarizacija ručnikov. V Bosni so štrajkujoči rudarji že militarizirani. Odredba o militarizaciji rudnikov bo izšla tudi v Sloveniji. Po razglasitvi te odredbe bodo takoj vpoklicani rudarji kot vojak ter bodo pod vojaško disciplino zaposleni v ručnikih. Upor in rezistenco bodo najstrožje kaznovali. Voditelje bodo v slučaju nadaljevanja agitacije premestili k četam v Albanijo in Macedonijo. Vlada hoče z energičnim udarcem ubiti komunistične spletke, a je na drugi strani pripravljena storiti vse, da se doseže zadovoljiv sporazum med ručarji in podjetniki.

Ponč položil mandat. Stojan Protič ni položil prisega in je sporočil predsedstvu konstituantu, da se odpove krunčevskemu mandatu in da se bo odločil drugi mandat, ako se mu bo onemogočilo delovanje v konstituenti.

Mala naznanila.

Raznai

PLANINSKI KOLEDAR ZA LETO 1921

Je v Mariboru na prodaj v trgovini tiskarne sv. Cirila ter Baloh & Rosina. Cena 20 K ter je namenjen čisti prebifek za povečanje koč na Korošici pod Ojstrico!

CENO KUPITE:

1 blaže iz hlačevine 120 K, 1 krajca pisana 145 K, 1 predpasnik 40 K, 1 par nogavic 36 K, 1 glavni robač 36 K, 1 tržna torbica 20 K, 1 m klota 120 K, 1 m šifona 40 K, 1 par štrang 80 K, 1 uzda 15 K, vrvi za perilo 20, 40, 10 m dolge. Erđal 7 K, Abadi papir 2 K itd. pri

Mojziju Gnušek, Maribor
Glavni trg št. 6. 983

JOSIP MARTINC
Maribor
galanterijska
veletrgovina
854

Proda se!

Gonilni jermeni

iz prvega la. usnja v raznih širinah. Šivalni in vezalni jermeni v zalogi pri Iv. Kravos, Aleksandrova cesta 13. 994

Koruzne robkarje

lastnega izdelka ima v zalogi Franjo Farič, tovarnar, Maribor, Kralja Petra trg 9, Magdalensko predmestje. 995

Vina, par polovnjakov, leta 1919 po 18 K lit. na pradu. Poizve se v Slovenski ulici 37, Maribor. 1003

Službe!

Kmetska hči,

vajena vsakega gospodinjkega dela na deželi, išče službe radi smrti staršev. Naslov v upravnistvu lista. 1002

Samostojni trgovec

primerne starosti, soliden in pošten, mešane stroke, samo z dobriimi referencami, išče primerne službe, najraje kot poslovodja dobrega podjetja. Pristopim tudi kot kompanjon s primeram kapitalom, eventualno prevzajem dobro lidočo trgovino v najem. Poružbe pod "Trgovec 1004" na upravnistvo Straža. 1004

Svoji k svojim!

Naznanja sl. občinstvu da sem preselil mojemu manufakturno trgovino iz Tkalske ul. 6 v Slovensko ul. 12 (Vogel Gosposke ulice).

Če želite dobro in po ceni blago za obleke, po meri sukno, platno, perilo, nogavice itd. obiščite

Miroslava NABEROJ
MARIBOR, Slovenska ulica 12.
Direkten uros! 952 Torvarniške cene!

Med. univers.

dr. Franjo Jankovič

ordinira razen nedelje in praznikov vsaki dan od 11. do 13. ure 985

v MARIBORU, Prešernova ulica št. 4/1.—2.

Kdor član S. P. D. naroči
PLANINSKI KOLEDAR

POHIŠTVO

raznoverstno **LASTNEGA IZDELKA**, iz trdega in mehkega lesa, se zavoljo pomanjkanja prostorov in zavoljo preobilice zalog po skrajno znižanih cenah prodaja pri

PETER HOCHNEGGER in dr. MARIBOR
Koroška cesta 46—53. — — — Prodaja tudi proti mesečnemu odplačilu.

I. Jugoslovanska tovarna poljedeljskih strojev!

Stavbeno in umet. ključavničarstvo! Livarna za železo in kovine!

Izdeluje vsakovrstne stroje, kot poljedeljske, tovarniške, stroje za opekarne, za klobasne tovarne in parne žage. Motorje na bencin in olje.

Popravlja vsake vrste in vsakega izdelka strojev! Kupuje in vzame v račun vsakovrstne stare stroje Kislarno varenje v svoji lastni tovarni. Izdeluje v stavbinski obrti: Vsakovrstne štedilnike, ograje, peči, ključavnice, ter vsa v stavbeno stroko spadajoča dela kakor tudi popravila. — — —

Franjo Farič, tovarnar,
MARIBOR
986

Kralja Petra trg št. 9, Magdalensko predmestje (Poprej na Pobrežju).

ZA

BOŽIČNA IN NOVOLETNA DARILA!

Priporoča svojo obilno zalogo vsakovrstnega manufakturnega blaga, kot moškega in damskega sukna, barhenta, platna, perila, tiska (druka), konjske odeje, nogavice domačega izdelka itd. 988

NARODNA TVRDKA - - RUDOLF NIEFERGAL
MARIBOR, Koroška cesta 1. V poslopiju stare gimnazije tik cerkve sv. Alojzija.

Cevlje,
dokolenice (gamaše)
perilo

obleke

tržne torbice

potov. košare,

vrvi ter razno galanterijsko blago kupite

najceneje pri tvrdki **Jakob Lah, Maribor** Glavni trg 2. 989

ZA ZIMO!

se dobi raznoverstno manufakturno blago v največji izbiri v

VELETRGOVINI MANUEAKTURNEGA BLAGA
Karela WORSCHKE, Maribor
GOSPOSKA ULICA.

Zajamčeno dobro blago! — — — Najnižje cene!
Postrežba točna! 929

Vsakovrstna izbira raznih torbic iz pristnega usnja kakor: Denarnice, tobačnice, listnice, damske in potne torbice, jako pripravne kot

božična in novoletna darila

priporoča 995

Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova ulica št. 13.

Inserirajte v „Straži“!

„MERKUR“

VELETRGOVINA Z MANUFAKTURO
NA DEBELO! MARIBOR NA DEBELO!
Canikarjeva ulica št. 1 — (preje Kokoschinog)

Cenjenim trgovcem se uljudno naznanja, da se je ustanovila v Mariboru prepotrebna veletrgovina z vsakovrstnim manufakturnim, perilnim, pletenim in kratkim blagom na debelo.

Tvrdka „MERKUR“ si je za prihodnje pomladansko sezijo zasigurala največ čehoslovaških fabrikatov prvovrstne kakovosti, nadalje sklenila z največjimi čehoslovaškimi tovarnami ekskluzivno prodajo za Slovenijo.

Tvrdka je ustanovila lastno nakupovalno skladišče na Dunaju za avstrijske in v Pragi za čehoslovaške proizvode. 971

Tvrdka „MERKUR“ si je vzela za nalogo, njenemu trgovstvu omogočiti nakup blaga iz prve roke in tako tudi oblažiti draginjo in zato vlijudno vabi cenjene gospode trgovce za obilen obisk.

NOVI KOLEDARJI ZA LETO 1921

najcenejši, se dobijo v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in sicer:

Žepni bilježni koledarček

lično vezan stane s poštnino vred K 7-50.

Skladni veliki koledar

za pisarne in urade
stane s poštnino vred K 15.—.

PIROL

je izkušeno uporabljivo sredstvo proti svinjskim boleznim. 1 steklenica stane K 8.—. Dobi se pri

Magdalenski lekarni v Mariboru 448

Hišni posestniki in imejitelji stanovanj

se opozarjajo, da n majo pravice oddajati nobenih stanovanj in tudi sob ne strankam, ako niso preje dobile od stanovanjskega urada za to potrebnega dovoljenja.

Želje gospodarjev se po možnosti upoštevajo, ako jih ti predlože stanovanj-ki komisiji. Na to se opozarjajo lastni vsled tega, ker je stanovanjski urad primoran vse stranke, ki se na lastno pest ali samo z dovoljenjem gospodarja uselijo, prisilnim potom zopet izseliti, ter drugače postane delevanje stanovanj-ke komisije brezpredmetno.

Sila za stanovanja je velika in najpreje morajo pod streho družine z otroci, ki so še v vagoih in družine, ki iz res nujnih vzrokov morajo takoj dobiti stanovanje.

Ako kaka stranka sama stanovanjski komisij prazne stanovanje, ali stanovanje, katero se more zaseči, javi, že iz tega ne sledi, da bi ravno ta stranka morala to stanovanje dobiti.

Stranke se v lastnem interesu tudi opozarjajo, da pri uredovanju stanovanjskih predsednikov zahtevajo od istih legitimacijo takajšnjega stanovanjskega urada. Hišni posestniki in imejitelji stanovanj, ki ne upoštevajo gornjih predpisov, se bodo strogo kaznovali. 1006

Stanovanjska komisija v Mariboru.

Pristna in zelo močna črna in bela

DALMATINSKA 802

VINA

se dobijo po zmernih cenah samo pri dal-

matinski zalogi

Ivan Matković, Celje

Glavni trg 8.

Posebna črna vina za slabokrvno.